

REZOLUCIJA (EU) 2023/1842 EUROPSKOG PARLAMENTA**od 10. svibnja 2023.****s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna osmog, devetog, desetog i jedanaestog Europskog razvojnog fonda za financijsku godinu 2021.**

EUROPSKI PARLAMENT,

- uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna osmog, devetog, desetog i jedanaestog Europskog razvojnog fonda za financijsku godinu 2021.,
 - uzimajući u obzir članak 99., članak 100. treću alineju i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0114/2023),
- A. budući da razvojna suradnja Unije, kako je navedena u člancima od 208. do 210. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), djeluje u globalnom kontekstu koji je definiran Programom UN-a za održivi razvoj do 2030. i njegovim ciljevima održivog razvoja;
- B. budući da Unija surađuje s brojnim zemljama u razvoju, pri čemu je glavni cilj suradnje promicanje gospodarskog, društvenog i okolišnog razvoja s posebnim naglaskom na dugoročnom smanjenju i iskorjenjivanju siromaštva pružanjem razvojne i tehničke pomoći zemljama korisnicama;
- C. budući da je cilj razvojne suradnje Unije očuvanje i promicanje vrijednosti i interesa Unije diljem svijeta kako bi se postigli ciljevi i ostvarila načela njezina vanjskog djelovanja, kako je utvrđeno u članku 3. stavku 5., članku 8. i članku 21. Ugovora o Europskoj uniji;
- D. budući da se od 1959. do 2020. iz europskih razvojnih fondova pružala pomoć za razvojnu suradnju s afričkim, karijskim i pacifičkim zemljama (AKP) te prekomorskim zemljama i područjima (PZP); budući da je okvir kojim je bio uređen odnos Unije sa zemljama AKP-a i PZP-ovima bio sporazum o partnerstvu potpisan 23. lipnja 2000. u Cotonouu („Sporazum iz Cotonoua”) na razdoblje od 20 godina, koji je poslije produžen do 30. lipnja 2022.;
- E. budući da je jedanaesti ERF ušao u završnu fazu kad je njegova klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti stupila na snagu 31. prosinca 2020. i da su od 2021. programi ERF-a uključeni u višegodišnji financijski okvir Unije (VFO); budući da će se, međutim, posebni ugovori za postojeće sporazume o financiranju i dalje potpisivati do 31. prosinca 2023.;
- F. budući da je u slučaju VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. pomoć namijenjena za razvojnu suradnju sa zemljama AKP-a sastavni dio Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa (NDICI – Globalna Europa), a pomoć namijenjena za razvojnu suradnju s PZP-ovima obuhvaćena je Odlukom o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland ⁽¹⁾;
- G. budući da osmi, deveti, deseti i jedanaesti ERF nisu uključeni u opći proračun Unije te se i dalje upotrebljavaju i o njima se izvješćuje zasebno do njihova zaključenja;
- H. budući da ERF-ovima gotovo u potpunosti upravlja Glavna uprava Komisije za međunarodna partnerstva (DG INTPA) ⁽²⁾ s malim udjelom (0,25 %) rashoda ERF-ova za 2021. kojima upravlja Glavna uprava za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu;

⁽¹⁾ Odluka Vijeća (EU) 2021/1764 od 5. listopada 2021. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji, uključujući odnose između Europske unije, s jedne strane, te Grenlanda i Kraljevine Danske, s druge strane (Odluka o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland) (SL L 355, 7.10.2021., str. 6.).

⁽²⁾ DG DEVCO postao je DG INTPA u siječnju 2021.

- I. budući da se razvojna suradnja razvija iz tradicionalnije koncentracije na socijalne sektore prema jačem naglašavanju zajedničkih interesa, uključujući ulaganja, trgovinu i razvoj gospodarskih sektora s visokom dodanom vrijednošću, održivi razvoj, obrazovanje i rodnu ravnopravnost;
- J. budući da su potrebne strukturne promjene u poljoprivrednom sektoru partnerskih zemalja u razvoju, posebno osnaživanjem lokalnih malih poljoprivrednika, pružanjem pomoći u korištenju novih poljoprivrednih tehnologija, primjenom suvremenih metoda upravljanja vodama i olakšavanjem pristupa tržištu;
- K. budući da Unija pristupom Tim Europa ⁽³⁾ surađuje s državama članicama na terenu, s lokalnim korisnicima i ostalim donatorima kako bi se ostvario konkretan učinak i provele korjenite promjene u partnerskim zemljama; podsjeća na to da proračunska potpora mora odgovarati potrebama partnerskih zemalja, kao i ključnim politikama Unije; podsjeća na to da je također potrebno mjeriti uspješnost programa i njihov učinak na partnerske zemlje i civilno stanovništvo;
- L. budući da je razvojna suradnja u podijeljenoj nadležnosti država članica i Unije, a u članku 208. UFEU-a izričito se navodi da se „politika razvojne suradnje Unije i politika razvojne suradnje država članica međusobno dopunjuju i jačaju”;
- M. budući da Unija i države članice mogu poduzimati zajedničke mjere i da bi se trebale međusobno obavješćivati o aktivnostima koje se poduzimaju u području razvojne suradnje;
- N. budući da je održivost presudna za postizanje utvrđenih ciljeva i rezultata, a posebno dugoročnog učinka razvojne pomoći;
- O. budući da se provedba europskih razvojnih fondova i općenito razvoj tradicionalno odvijaju u rizičnim i složenim okruženjima koja se brzo razvijaju, što se 2021. pogoršalo zbog pandemije bolesti COVID-19 i nestabilne političke situacije s kojom se suočavaju neke partnerske zemlje Unije, a to otežava provedbu ERF-ova i odgovarajućih revizijskih aktivnosti;
- P. budući da sve veći jaz između potrebnih sredstava i sredstava kojima se raspolaže za odgovor na sve veću klimatsku, dužničku i humanitarnu krizu, kao i na krizu povezanu s gladi te na druge krize, dovodi do sve većih razlika između industrijaliziranih i manje razvijenih zemalja i prvi put u nekoliko desetljeća rezultira povećanjem razine siromaštva;
- Q. budući da su, neovisno o prethodnoj izjavi, poticanje transparentnosti, odgovornosti, dužne pažnje u pogledu ljudskih prava i borbe protiv korupcije i prijevara presudni za uspjeh operacija proračunske potpore Unije;
- R. budući da je humanitarna i razvojna pomoć izraz de facto globalne solidarnosti, koja je sadržana u Ugovorima i u središtu je vrijednosti Unije;

Izvršenje proračuna

1. podsjeća na dva događaja koja su obilježila 2021., odnosno na to da je to bila prva godina nakon klauzule o vremenskom ograničenju valjanosti jedanaestog ERF-a (31. prosinca 2020.), što znači da 2021. nije bilo daljnjih globalnih obveza u pogledu projekata u okviru jedanaestog ERF-a te da je, osim toga, na financijsko izvršenje desetog i jedanaestog ERF-a za ugovore (pojedinačne obveze: 2 118 milijuna EUR) i plaćanja (3 393 milijuna EUR) 2021. utjecala dugotrajna kriza prouzročena bolešću COVID-19 ⁽⁴⁾;

⁽³⁾ Alat za pomoć delegacijama EU-a u boljoj suradnji s državama članicama i dionicima iz pojedinih zemalja putem zajedničkog programiranja i provedbe, <https://europa.eu/capacity4dev/wbt-team-europe>

⁽⁴⁾ Godišnja računovodstvena dokumentacija Europskog razvojnog fonda za 2021, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0321>

2. primjećuje da ERF čini 46,1 % portfelja DG INTPA-e u pogledu plaćanja tijekom 2021., koji je dosegnuo 3 435 milijuna EUR (odnosno 91,27 % godišnjeg cilja); konstatira da su plaćanja Europske investicijske banke iznosila 613 milijuna EUR; primjećuje da, s obzirom na to da je klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti jedanaestog ERF-a istekla 31. prosinca 2020., 2021. nisu postojale nove obveze, uz iznimku obveza za sredstva koja proizlaze iz vraćenih sredstava u okviru Investicijskog instrumenta za zemlje AKP-a (IF) iz operacija u okviru devetog, desetog i jedanaestog ERF-a; konstatira da su plaćanja EIB-a u pogledu Investicijskog instrumenta za zemlje AKP-a iznosila 179 milijuna EUR;
3. žali zbog toga što zbog dugotrajne krize prouzročene bolešću COVID-19 50 % delegacija u supsaharskoj Africi nije ostvarilo svoj minimalni predviđeni cilj u pogledu plaćanja (90 %); ističe da je prvenstveno riječ o Madagaskaru, koji je gotovo u potpunosti zatvorio svoje granice, zbog čega je bio znatno otežan nastavak izvršenja kako je prvotno predviđeno, Čadu i Gambiji zbog suspendiranog ili odgođenog izvršenja te Etiopiji, Gvineji (Conakry) i Maliju, u kojima su političke krize ozbiljno utjecale na operacije, što je imalo znatan učinak na predviđene isplate proračunske potpore; osim toga primjećuje da su u pacifičkim i karipskim državama ograničenja povezana s bolešću COVID-19 također utjecala na izvršenje, a u Fidžiju i Haitiju negativni kolateralni učinci pogoršanja gospodarske, društvene i političke situacije imali su razoran učinak na infrastrukturne projekte;
4. pozdravlja kontinuirane napore DG INTPA-e da smanji opseg starih sredstava za prefinansiranje i starih neiskorištenih sredstava za preuzimanje obveza na ciljnu vrijednost od 35 %; ističe da je DG INTPA premašila svoj cilj smanjenjem starog prefinansiranja ERF-ova za 46 % (50 % za ostala područja potpore) te smanjenjem starih neiskorištenih sredstava ERF-ova i cijelog područja za koje je nadležna za 39 %;
5. primjećuje da je DG INTPA ostvarila svoj cilj da za ERF ima najviše 15 % starih ugovora koji su istekli; primjećuje da je postigla rezultat od 13 % za ERF i 10 % za cijelo područje za koje je nadležna; primjećuje da se u pogledu ERF-a od 2017. ostvaruje dosljedan napredak;

Učinak aktivnosti u financijskim izvještajima

6. primjećuje da se prefinansiranje smanjilo za 101 milijun EUR uglavnom zbog toga što je zbog manjeg broja potpisanih ugovora (3 670 milijuna EUR tijekom 2020. u usporedbi s 2 118 milijuna EUR tijekom 2021.) isplaćeno manje predujmova; osim toga primjećuje da je to smanjenje uglavnom posljedica poteškoća prouzročenih pandemijom bolesti COVID-19, koja je u tijeku, te geopolitičkim krizama, kao i da se zbog tog znatnog smanjenja prefinansiranja i ostalih plaćanja količina novca i novčanih ekvivalenata povećala za 266 milijuna EUR;
7. primjećuje znatno manji broj otvorenih ugovora na kraju 2021., koji je posljedica smanjenja operacija ERF-a i negativnog učinka aktualne krize prouzročene pandemijom bolesti COVID-19 i geopolitičkih kriza na potpisivanje novih ugovora, što je dovelo do bitnog smanjenja obračunatih rashoda za 519 milijuna EUR;
8. nadalje primjećuje da je ukupno smanjenje rashoda za instrumente pomoći od 1 743 milijuna EUR posljedica kombinacije čimbenika: s jedne strane, zahtjevni uvjeti povezani s pandemijom bolesti COVID-19 i nestabilnom geopolitičkom situacijom u nekoliko zemalja otežali su provedbu aktivnosti u okviru ERF-ova 2021., a s druge strane, smanjenje aktivnosti u okviru desetog ERF-a i prethodnih ERF-ova u skladu je sa smanjenjem operacija tih ERF-ova, što je dovelo do manjeg broja otvorenih ugovora u okviru njih;
9. konstatira da su učinkovita provedba i odgovarajuće financiranje sredstva za jamčenje legitimnosti i učinkovitosti razvojne suradnje Unije; smatra da će, što je dulje trajanje ugovora u okviru razvojne politike, projekti biti održiviji;

10. konstatira da će se sredstva ERF-a u iznosu od 600 000 000 EUR za druge mjere u zemljama AKP-a koje su države članice nedavno opozvale sad upotrijebiti za mjere ublažavanja globalne krize u opskrbi hranom; smatra da se ta sredstva moraju iskoristiti za pružanje dodatne potpore lokalnim malim poljoprivrednim gospodarstvima, kao i agroekološkim praksama i održivom ribarstvu koji pogoduju prehrambenoj neovisnosti lokalnih zajednica te ih čine manje ovisnima o fluktuirajućim svjetskim prehrambenim i poljoprivrednim tržištima; poziva države članice da se odsad dosljedno suzdržavaju od primanja povrata opozvanih sredstava ERF-a s obzirom na potrebu za sredstvima za financiranje hitnih potreba u zemljama AKP-a i imajući na umu obveze financiranja razvoja koje su preuzele Unija i države članice, kao i obveze utvrđene u Ugovoru o usklađenosti politika radi razvoja;
11. nadalje, naglašava da su za uklanjanje temeljnih uzroka krize u opskrbi hranom potrebne strukturne promjene u poljoprivrednom sektoru partnerskih zemalja u razvoju, što posebno uključuje osnaživanje lokalnih malih poljoprivrednika, upotrebu novih poljoprivrednih tehnologija među njima, primjenu modernih metoda gospodarenja vodom i olakšavanje njihova pristupa tržištu;

Pouzdanost računovodstvene dokumentacije

12. primjećuje da je proračun osmog ERF-a (1995. – 2000.) iznosio 12,8 milijardi EUR, proračun devetog ERF-a (2000. – 2007.) 13,8 milijardi EUR, proračun desetog ERF-a (2008. – 2013.) 22,7 milijardi EUR, a proračun jedanaestog ERF-a 30,5 milijardi EUR, od čega je 29,1 milijarda EUR dodijeljena zemljama AKP-a, a 0,4 milijarde EUR prekomorskim zemljama i područjima, s 1,1 milijardom EUR za administrativne troškove;
13. konstatira da je Komisija 2019. zaključila preostale nepodmirene transakcije za projekte osmog ERF-a te da su sva salda i opozvana sredstva prenesena u deveti ERF; nadalje konstatira da je Komisija 2021. najavila financijsko i operativno zaključenje osmog ERF-a te da su sve povezane aktivnosti dovršene, da su provedene sve provjere i kontrole te da su svi ugovori i financijske odluke zaključeni u računovodstvenoj dokumentaciji ERF-a;
14. pozdravlja činjenicu da je Revizorski sud u svojem godišnjem izvješću o aktivnostima koje se financiraju iz osmog, devetog, 10. i 11. ERF-a za financijsku godinu 2021. zaključio da godišnja dokumentacija za financijsku godinu koja je završila 31. prosinca 2021. u svim značajnim aspektima vjerno prikazuje financijsko stanje ERF-ova te rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene u neto imovini za završenu godinu, u skladu s odredbama Uredbe Vijeća (EU) 2018/1877 ^(⁵) (Financijska uredba ERF-a) i računovodstvenim standardima za javnu službu;
15. potvrđuje da će se uključivanjem programa ERF-a u VFO Unije revizija Suda postupno ukinuti s obzirom na smanjenje plaćanja ERF-a i povećanje plaćanja iz proračuna Unije; konstatira da će Sud nakon toga postupno preusmjeravati sredstva za reviziju proračuna Unije; primjećuje, međutim, da je trenutni pristup (odvojeno izvješće o ERF-u) zadržan u postupku davanja izjave o jamstvu za 2022.;

Zakonitost i pravilnost transakcija na kojima se temelji računovodstvena dokumentacija

16. pozdravlja mišljenje Revizorskog suda u skladu s kojim su rashodi na kojima se temelji računovodstvena dokumentacija za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. zakoniti i pravilni u svim značajnim aspektima;
17. ponovno izražava zabrinutost zbog mnogih potencijalnih razloga niza nepovoljnih mišljenja Revizorskog suda o zakonitosti i pravilnosti rashoda zbog činjenice da u rashodima koji su prihvaćeni u računovodstvenoj dokumentaciji za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. postoje znatne pogreške;

⁽⁵⁾ Uredba Vijeća (EU) 2018/1877 od 26. studenoga 2018. o financijskoj uredbi koja se primjenjuje na 11. europski razvojni fond i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2015/323 (SL L 307, 3.12.2018., str. 1.).

18. konstatira da je Sud, kako bi proveo reviziju pravilnosti prijenosa, ispitao uzorak od 140 transakcija koje čine cijeli niz rashoda u okviru ERF-a; osim toga konstatira da je time bilo obuhvaćeno sljedeće: 26 transakcija povezanih s Kriznim uzajamnim fondom za Afriku, 92 transakcije koje je odobrilo 17 delegacija EU-a ⁽⁶⁾ i 22 plaćanja koja je odobrio središnji ured Komisije ⁽⁷⁾;
19. sa zabrinutošću konstatira da su od 140 ispitanih transakcija njih 54 (38,8 %) sadržavale pogreške, u usporedbi s 36 (25,7 %) koliko ih je bilo 2020. za isti broj transakcija; nadalje ističe da je Sud kvantificirao 43 pogreške (31 iz 2020.), na temelju kojih je procijenio da stopa pogreške za financijsku godinu 2021. iznosi 4,6 % (3,8 % tijekom 2020.);
20. sa zabrinutošću napominje da tipologija pogrešaka utvrđenih u financijskoj godini 2021. slijedi obrazac iz 2020., tj. procijenjene pogreške povezane s neprihvatljivim rashodima (38,6 % 2021., 38,2 % 2020.), ozbiljnim nepoštovanjem pravila o javnoj nabavi (14,6 % 2021., 2,2 % 2020.), nepostojanjem ključnih popratnih dokumenata (23,3 % 2021., 38,3 % u 2020.) i rashodi koji nisu nastali (18,1 % 2021., 14,9 % 2020.);
21. sa zabrinutošću konstatira da procijenjena stopa pogreške sustavno premašuje prag značajnosti (2 %) i iznosi 4,6 % za rashode osmog, devetog, desetog i jedanaestog ERF-a za financijsku godinu 2021. (u usporedbi s 3,8 % 2020., 3,5 % 2019., 5,2 % 2018., 4,5 % 2017., 3,3 % 2016., 3,8 % 2014. i 2015., 3,4 % 2013. i 3 % 2012.); konstatira da u usporedbi s financijskom godinom 2020. povećanje procijenjene razine pogreške iznosi 0,8 % (0,3 % 2020.); ponavlja da je od presudne važnosti učinkovito ukloniti uzroke tog povećanja;
22. priznaje da, kad je riječ o 2020., zbog pandemije bolesti COVID-19 Revizorski sud nije mogao posjetiti delegacije EU-a ⁽⁸⁾ na licu mjesta, zbog čega nije mogao provesti određene revizijske postupke, posebno provjeru uspješnosti provedbe ugovora za odabrane transakcije, te je stoga Revizorski sud uglavnom bio ograničen na uredske preglede transakcija i projekata povezivanjem na daljinu sa subjektima revizije; konstatira, međutim, da prema odgovorima Komisije na pisana pitanja i raspravi o saslušanju održanoj u Odboru Parlamenta za proračunski nadzor nema dokaza da je izostanak terenskih posjeta doveo do povećane zloporabe sredstava; osim toga, primjećuje da Komisija smatra da je pristup Tim Europa pomogao u mnogo boljej koordinaciji Unije i država članica na razini zemlje korisnice, čime se povećala učinkovitost i odgovornost;

Transparentnost i učinkovitost sustavâ praćenja i jamstava

23. prima na znanje zaključak DG INTPA-e o isplativosti kontrola za koje je odgovorna (djelotvornost, učinkovitost i ekonomičnost njezina sustava kontrole) ⁽⁹⁾; međutim ističe da Sud, kao i prijašnjih godina, smatra da učestalost pronađenih pogrešaka, uključujući određene pogreške u konačnim zahtjevima za naknadu nad kojima su provedene *ex ante* vanjske revizije i provjere rashoda, upućuje na nedostatke u tim provjerama; traži od Komisije da, s obzirom na visoku stopu pogreške svake godine, preispita svoju strategiju *ex ante* i *ex post* revizija te da dodatno generalizira digitalizaciju radi sustavnijih kontrola, pri čemu prednost treba dati partnerskim zemljama u kojima je utvrđena većina pogrešaka;
24. sa zabrinutošću konstatira da su kao i 2020. Komisija i njezini provedbeni partneri napravili više pogrešaka u transakcijama povezanim s dodjelom bespovratnih sredstava te sporazumima o doprinosu i sporazumima o delegiranju sa zemljama korisnicima, međunarodnim organizacijama i agencijama država članica nego u ostalim oblicima potpore (primjerice za ugovore o izvođenju radova, dobavljanju robe i pružanju usluga); osim toga primjećuje da je od 92 transakcije te vrste koje je Sud ispitao njih 39 sadržavalo mjerljive pogreške, što je 81 % procijenjene stope pogreške;

⁽⁶⁾ Bocvana, Burkina Faso, Džibuti, Timor-Leste, Etiopija, Gana, Gvineja Bisau, Haiti, Jamajka, Liberija, Malavi, Mali, Niger, Nigerija, Tanzanija, Uganda i Zambija.

⁽⁷⁾ Svih 140 plaćanja izvršeno je preko DG INTPA-e.

⁽⁸⁾ Bocvana, Burkina Faso, Etiopija, Gana, Gvineja Bisau, Haiti, Liberija, Malavi, Niger, Nigerija, Tanzanija, Uganda i Zambija.

⁽⁹⁾ DG INTPA, Godišnje izvješće o radu za 2021., str. 51.

25. svjestan je, kako je Komisija navela u svojim odgovorima ⁽¹⁰⁾ na godišnje izvješće Revizorskog suda, da Komisija djeluje u trećim zemljama u složenim političkim i tehničkim kontekstima te surađuje s mnogim partnerima kao što su partnerske zemlje, međunarodne organizacije ili agencije država članica; nadalje konstatira da, iako se akcijski planovi redovito provode kako bi se stope pogreške svele na najnižu moguću razinu, Komisija smatra da u tom kontekstu nije vjerojatno da će se postići nulta stopa pogreške;
26. ponovno traži od Komisije, pri čemu ponavlja opažanja Revizorskog suda, da preispita pristup isplativosti koji se primjenjuje u *ex post* provjerama jer on možda nije učinkovit i mogao bi dovesti do nedostataka koje ističu i Revizorski sud i Parlament;
27. sa zabrinutošću konstatira da je, na temelju izvješća Revizorskog suda, u 15 slučajeva mjerljivih i osam slučajeva nemjerljivih pogrešaka Komisija raspolagala s dovoljno informacija da spriječi ili otkrije i ispravi pogreške prije prihvaćanja rashoda; nadalje konstatira da bi, prema procjeni Revizorskog suda, da je Komisija pravilno upotrijebila sve informacije kojima je raspolagala, procijenjena stopa pogreške bila manja za 2,4 postotna boda u usporedbi s 1,19 postotnih bodova 2020.;
28. konstatira da je, u skladu s izvješćem Revizorskog suda, 25 transakcija u kojima su postojale mjerljive pogreške, koje čine 1,9 postotnih bodova procijenjene stope pogreške, već bilo obuhvaćeno revizijom ili provjerom rashoda; nadalje konstatira da se kontrolni sustav DG INTPA-e temelji na *ex ante* provjerama te da na temelju informacija navedenih u izvješćima o reviziji/provjeri kojima se opisuje stvarno obavljani rad Revizorski sud nije mogao procijeniti jesu li se pogreške mogle otkriti i ispraviti tijekom tih *ex ante* provjera jer izvješća ne obuhvaćaju 100 % prijavljenih rashoda niti pružaju dovoljno pojedinosti kako bi se potvrdilo jesu li stavke za koje je Revizorski sud utvrdio pogreške bile dio *ex ante* provjera;
29. pozdravlja reviziju opisa poslova provjera rashoda koju je Komisija provela u rujnu 2021. i svibnju 2022.; primjećuje da Komisija predviđa daljnje produblјivanje analiza i rješavanje ostalih aspekata kao što je uzorkovanje te uključivanje stečenih iskustava i odgovora iz ankete provedene u veljači 2022. među korisnicima okvirnog ugovora o reviziji;
30. ističe da je Sud je utvrdio dva rashodovna područja u kojima su transakcije manje podložne pogreškama zbog specifičnih uvjeta plaćanja: (a) proračunska potpora i (b) projekti s više donatora koje provode međunarodne organizacije i na koje se primjenjuje „teoretski pristup” ⁽¹¹⁾; primjećuje da je Sud 2021. proveo reviziju četiriju transakcija proračunske potpore i osam projekata na koje se primjenjuje „teoretski pristup” i kojima su upravljale međunarodne organizacije;
31. smatra neprihvatljivim da su, kao i prijašnjih godina, neke međunarodne organizacije omogućile samo ograničen pristup dokumentima (npr. u formatu namijenjenom samo za čitanje), čime je Revizorski sud spriječen u izradi preslika dokumenata, a to je omelo planiranje i provedbu revizije te je dovelo do kašnjenja i time spriječilo Revizorski sud da ispuni svoje temeljne ovlasti zajamčene UFEU-om, kako je prije navedeno u povezanim primjedbama u godišnjim izvješćima Revizorskog suda za 2018. i 2020. godinu; prima na znanje napore Komisije da riješi problem aktivnom suradnjom s predmetnim međunarodnim organizacijama čije su transakcije doprinijele stopi pogreške, i to utvrđivanjem praktičnih rješenja i dijalogom na visokoj razini; pozdravlja neke pozitivne rezultate tih napora: suradnja sa Svjetskom bankom u pogledu revizije Suda za 2021. poboljšala se u usporedbi s 2020.; međutim, ustraje u tome da je potrebno učiniti više te poziva Komisiju da nastavi ulagati napore i da ojača suradnju s međunarodnim organizacijama kako bi se osiguralo da Revizorski sud ima potpun, neograničen i pravodoban pristup svim potrebnim informacijama, čime bi mu se omogućilo da provjeri zakonitost i pravilnost proračunskih rashoda Unije;

⁽¹⁰⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/annualreports-2021/annualreports-2021_HR.pdf (str. 383.).

⁽¹¹⁾ U okviru „teoretskog pristupa”, u slučajevima u kojima se doprinosi Komisije projektima s više donatora objedinjuju s doprinosima drugih donatora i u kojima ih se ne namijeni za posebne, točno određene stavke rashoda, Komisija pretpostavlja da su rashodi u skladu s pravilima Unije o prihvatljivosti dok god tako objedinjeni iznos sadržava dovoljno prihvatljivih rashoda da se njima obuhvati doprinos Unije, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/annualreports-2021/annualreports-2021_HR.pdf

32. prima na znanje da je u desetoj studiji DG INTPA-e o stopi preostale pogreške, koju je 2021. proveo vanjski ugovaratelj u njezino ime, ukupna stopa preostale pogreške bila ispod praga značajnosti od 2 % koji je Komisija odredila šestu godinu zaredom: 1,14 % (0,95 % 2020.);
33. ističe da, u skladu s procjenom Suda, studija o stopi preostale pogreške nije postupak izražavanja jamstva ni revizija, već se njezina izrada temelji na metodologiji i priručniku koje je pripremila DG INTPA; nadalje ističe da je Sud u godišnjim izvješćima o ERF-u za razdoblje 2017. – 2020. opisao ograničenja u studijama koja su možda doprinijela sustavnom podcjenjivanju stope preostale pogreške;
34. prima na znanje mišljenje Revizorskog suda u kojem se stupanj oslanjanja na rad ostalih revizora smatra ključnim aspektom studije o stopi preostale pogreške, pri čemu se objašnjava da su moguća tri scenarija: a) neoslanjanje na rad ostalih revizora i provođenje potpunog dokaznog ispitivanja; b) djelomično oslanjanje na ostalih drugih revizora sa smanjenim stupnjem dokaznog ispitivanja; c) potpuno oslanjanje na rad ostalih revizora bez daljnjeg ispitivanja; primjećuje da se stupanj potpunog oslanjanja na rad ostalih revizora povećao s 15 % transakcija 2020. na 34 % transakcija 2021. godine; stoga dijeli stajalište Suda da je takvo opsežno oslanjanje na rad ostalih revizora u suprotnosti sa svrhom studije o stopi preostale pogreške, a to je procjena stope pogrešaka koje nisu otkrivene tijekom nijedne upravljačke provjere koje je DG INTPA provela radi sprečavanja, otkrivanja i ispravljanja takvih pogrešaka;
35. konstatira da je od 2018. DG INTPA znatno smanjila opseg zadržki (tj. udio rashoda koji je njima obuhvaćen) u godišnjim izvješćima o radu te da, slično tome, godišnje izvješće o radu za 2021. ne sadržava nikakve zadržke;
36. dijeli mišljenje Suda da je nepostojanje zadržki u godišnjem izvješću o radu za 2021. neopravdano i da je ono djelomično posljedica ograničenja studije o stopi preostale pogreške, uzimajući u obzir da se nalazi Suda o toj studiji odnose i na procjene rizičnih iznosa koje se na njoj temelje; konstatira da DG INTPA procjenjuje ukupni rizični iznos u trenutku plaćanja na 79,65 milijuna eura (1,41 % rashoda za 2021.), a ukupni rizični iznos u trenutku zaključenja na 66,03 milijuna eura; nadalje konstatira da DG INTPA procjenjuje da će se od rizičnog iznosa u trenutku plaćanja 13,62 milijuna eura (24 %) ispraviti provjerama koje će se provesti narednih godina (taj je iznos poznat kao „korektivni kapacitet“) ⁽¹²⁾;
37. primjećuje da je, u skladu s preporukama Suda iz godišnjih izvješća za financijske godine 2019. i 2020., DG INTPA ispitala najbolji način za uključivanje preporuka Suda, uz izmjene priručnika i metodologije za izračun stope preostale pogreške, uzimajući u potpunosti u obzir očekivane troškove i koristi; konstatira da je DG INTPA u siječnju 2022. ažurirala priručnik i metodologiju studije o stopi preostale pogreške;
38. primjećuje da DG INTPA radi na poboljšanju kvalitete svojih podataka za izračun korektivnog kapaciteta te da je 2021. nastavila s aktivnostima osposobljavanja i podizanja razine osviještenosti o povratima i kvaliteti računovodstvenih podataka; konstatira da je, kao i prijašnjih godina, DG INTPA provela ciljane provjere naloga za povrat sredstava radi ispravka utvrđenih odstupanja; konstatira da je Sud preispitao izračun korektivnog kapaciteta za 2021. i da, nakon što je ispitao 35 % (po vrijednosti) ukupnog statističkog skupa povrata, nije utvrdio pogreške u uzorku;
39. pozdravlja uvođenje „financijskog pregleda“ koji obuhvaća šest pokazatelja ⁽¹³⁾ kako bi financijsko izvještavanje bilo dosljednije u svim glavnim upravama Komisije; primjećuje da su 2021. dodana još četiri pokazatelja ⁽¹⁴⁾; konstatira da se od tih deset pokazatelja 2021. na ERF i uzajamne fondove primjenjivalo njih šest; konstatira da je za „globalnu apsorpciju preuzetih obveza“ DG INTPA 2021. postigla rezultat od 99 % za proračun EU-a i 97 % za ERF, u usporedbi s 95 % odnosno 94 % 2020., a za „pravovremena plaćanja“ 2021. DG INTPA postigla je rezultat od 97 % za proračun Unije i 95 % za ERF, u usporedbi s 98 % odnosno 97 % 2020. godine;

⁽¹²⁾ Godišnje izvješće o radu DG INTPA-e za 2021., str. 34.

⁽¹³⁾ Pokazatelji su sljedeći: 1) izvršenje odobrenih sredstva za preuzete obveze, 2) izvršenje odobrenih sredstava za preuzete obveze u skladu s prognozama, 3) izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje, 4) izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje u skladu s prognozama, 5) iskorištenost ukupnih sredstava za preuzete obveze, 6) pravodobnost plaćanja.

⁽¹⁴⁾ Dodana su sljedeća četiri pokazatelja: 7) pravodobnost opoziva sredstava, 8) vrijeme potrebno za evidentiranje računa, 9) kvaliteta računovodstvenih podataka, 10) kvaliteta podataka o upravljanju.

Sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара

40. konstatira da DG INTPA od 2014. razvija i provodi vlastitu strategiju za borbu protiv prijevара na temelju metodologije koju je pružio Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) te da su od njezina stupanja na snagu provedena tri ažuriranja, od kojih je posljednje doneseno 2021.; primjećuje da se provedba strategije prati te da uprava svake dvije godine prima izvješća o istragama OLAF-a koje su u tijeku i daljnjem postupanju u vezi s preporukama OLAF-a; osim toga, konstatira da novi akcijski plan DG INTPA-e donesen 2021. sadržava 16 internih mjera, od kojih je 80 % provedeno u navedenom roku ili u skladu s predviđenim ponavljanjem, a preostalih 20 % mjera u tijeku je ili je rok za provedbu utvrđen 2022., a očekuje se da će 2022. biti i dovršene ⁽¹⁵⁾;
41. primjećuje da je DG INTPA također doprinijela strategiji Komisije za borbu protiv prijevара i pravodobno provela mjeru 33. Akcijskog plana Komisije za borbu protiv prijevара (SWD(2021) 262) ⁽¹⁶⁾; žali zbog toga što je DG INTPA slijedila samo 33 % financijskih preporuka OLAF-a i da je, općenito, 20 % financijskih preporuka (izdanih u razdoblju 2017. – 2021.) u potpunosti provedeno, 20 % ih je djelomično provedeno, a 60 % ih je u procesu provedbe ili se još analiziraju; ustraje u boljoj stopi provedbe preporuka OLAF-a, čak i ako su stalne poteškoće u ispunjavanju preporuka OLAF-a posljedica pravnih posebnosti i ograničenja, kao što su, među ostalim, dugotrajni sudski postupci, istek roka zastare i stečaj;
42. konstatira da je krajem 2021. DG INTPA bila svjesna da su 23 istrage u tijeku (17 iz 2020., 19 iz 2019.) te da je OLAF zaključio tri istrage financijskim, administrativnim i/ili sudskim preporukama i dvije istrage bez preporuka;
43. pozdravlja novo online osposobljavanje u području sprečavanja prijevара u vanjskim odnosima Unije, započinjanje informativne kampanje posvećene vanjskim partnerima DG INTPA-e, stalnu centralizaciju i distribuciju informacija korespondenta Glavne uprave za borbu protiv prijevара u bliskoj suradnji s mrežom INTPA-e za borbu protiv prijevара i OLAF-om, ažuriranje internetskih stranica i priručnika, godišnje bilješke i informativne kampanje namijenjene cjelokupnom osoblju o alatima za sprečavanje prijevара i njihovo sankcioniranje;
44. poziva Komisiju da dodatno poboljša kontrole kako bi se smanjile transakcijske pogreške i u potpunosti provele preporuke Suda;
45. ističe činjenicu da legitimnost i učinkovitost razvojne suradnje Unije ovise o pravilnoj provedbi aktivnosti i njihovu odgovarajućem financiranju; poziva Komisiju da dodatno poboljša kontrole kako bi se smanjio broj transakcijskih pogrešaka i da u potpunosti provede preporuke Suda;

Mogući učinak povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije na računovodstvenu dokumentaciju ERF-ova za 2021.

46. konstatira da se nakon sklapanja Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju („sporazum o povlačenju“) između predmetnih dviju strana Ujedinjena Kraljevina obvezala da će ostati stranka u ERF-ovima do zaključenja jedanaestog ERF-a i svih prethodnih ERF-ova koji nisu zaključeni; osim toga konstatira da će Ujedinjena Kraljevina preuzeti iste obveze kao i države članice u okviru unutarnjeg sporazuma kojim je uspostavljen jedanaesti ERF, kao i obveze koje proizlaze iz prethodnih ERF-ova do njihova zaključenja;

⁽¹⁵⁾ Godišnje izvješće o radu DG INTPA-e za 2021. (str. 43.)

⁽¹⁶⁾ Po potrebi uvrstiti posebne mjere za borbu protiv prijevара među „uvjete“ za proračunsku potporu. Za proračunsku potporu i makrofinancijsku pomoć, prema potrebi, poboljšati strategije kontrole i učvrstiti mehanizme provjere, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021SC0262>

47. primjećuje da se u sporazumu o povlačenju također navodi da se doprinos Ujedinjene Kraljevine u sredstvima iz projekata u okviru desetog ERF-a ili prethodnih ERF-ova za koja nisu preuzete obveze ili koja su opozvana do dana stupanja na snagu tog sporazuma neće ponovno upotrijebiti te da isto vrijedi i za doprinos Ujedinjene Kraljevine u sredstvima za koja nisu preuzete obveze ili koja su opozvana u okviru jedanaestog ERF-a nakon 31. prosinca 2021.;
48. pozdravlja zaključak Revizorskog suda da nema financijskog učinka za izvješćivanje o računovodstvenoj dokumentaciji ERF-ova za 2021. i da računovodstvena dokumentacija ERF-ova na dan 31. prosinca 2021. točno prikazuje stanje procesa povlačenja na taj datum;

Proračunska potpora Unije

49. prima na znanje iz konsolidiranih odgovora na upitnik Komisiji da su plaćanja proračunske potpore u okviru ERF-a 2021. iznosila 340 milijuna EUR: 25 zemalja AKP-a i 10 prekomorskih zemalja i područja imalo je koristi od proračunske potpore u okviru ERF-a 2021. godine;
50. primjećuje da je u protekle dvije godine proračunska potpora Unije pomogla zemljama ukupnim plaćanjima u iznosu od 4,2 milijarde EUR, odnosno tri milijarde EUR 2020. i 1,2 milijarde EUR 2021. kako bi se poduprle reforme u raznim sektorima i spriječili daljnji gospodarski i socijalni zastoji, te nadalje napominje da se napori za pojačano financiranje na početku razdoblja 2020. nisu mogli u potpunosti nadoknaditi 2021., s obzirom na to da je novi instrument NDICI-Globalna Europa stupio na snagu tijekom godine, a Instrument pretpristupne pomoći tek krajem 2021.; konstatira da su, osim toga, političke blokade i domaće krize ometale provedbu tekućih programa u nekoliko zemalja;
51. konstatira da je supsaharska Afrika i dalje najveći primatelj proračunske potpore Unije (35 %), a slijede je europsko susjedstvo (31 %), Azija (16 %), Latinska Amerika (6 %), zapadni Balkan (4 %), Karibi (3 %), prekomorske zemlje/područja (3 %) i pacifička regija (2 %); nadalje primjećuje da, prema vrsti ugovora, sektorski ugovori o rezultatima reformi nadmašuju ugovore o izgradnji države i otpornosti i ugovore o ciljevima održivog razvoja, sa 79 % vrijednosti portfelja, u usporedbi s 19 % odnosno 2 %;
52. naglašava da je proračunska potpora unije sredstvo za pružanje učinkovite pomoći, među ostalim u kriznim situacijama, da pomaže u jačanju nacionalnih sustava i proračunskih postupaka za provedbu javnih politika i postizanje održivih rezultata; podsjeća na važnost zadržavanja instrumenta za globalni pristup cjepivima protiv bolesti COVID-19 (COVAX) kako bi se maksimalno povećali izgledi za osobe u zemljama sudionicama da dobiju pristup cjepivima protiv bolesti COVID-19 ili drugim cjepivima u slučaju nove krizne situacije što je brže, pravednije i sigurnije; nadalje naglašava da je to bilo presudno tijekom pandemije bolesti COVID-19 jer je pružilo dodatni fiskalni prostor za suočavanje s negativnim posljedicama pandemije; priznaje da bi se ti napori trebali nastaviti u bliskoj budućnosti s obzirom na razorne globalne učinke ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine;
53. skreće pozornost na činjenicu da su iskorjenjivanje siromaštva, promicanje demokratskih vrijednosti i uništavanje okoliša i dalje među najvećim izazovima s kojima se danas suočavamo; podsjeća na to da je svijet u kojemu 1,2 milijarde ljudi u 111 zemalja u razvoju ⁽¹⁷⁾ živi u akutnom višedimenzionalnom siromaštvu nepravedan i ekološki neodrživ; poziva na odgovarajuće financiranje kako bi se zaustavio trenutni trend udaljavanja od ciljeva održivog razvoja;
54. ističe da iskorjenjivanje siromaštva nije zadaća dobrotvorne organizacije, već čin pravde i ključ za oslobađanje golemog ljudskog potencijala; nadalje ističe da se bez vanjskih intervencija ciklus siromaštva obično nastavlja u više područja jer obitelji s ograničenim ili nikakvim sredstvima postaju zarobljene u siromaštvu i suočavaju se s kroničnom nestašicom hrane, lošim zdravljem, šokovima povezanim s klimatskim promjenama i društvenom stigmatizacijom; ističe da su obitelji koje žive u udaljenim područjima i dalje odvojene od mnogih osnovnih usluga kao što su čista voda i odvodnja, zdravstvena skrb i tržišni sustavi, a zbog svega toga održava se, ako ne i pogoršava, njihov socioekonomski status;

⁽¹⁷⁾ Globalni indeks višedimenzionalnog siromaštva za 2022.

55. skreće pozornost na činjenicu da bi ljudi, a posebno mladi, trebali moći živjeti, studirati i raditi u svojoj zemlji i regiji; ističe da će bez učinkovitih i djelotvornih mjera za borbu protiv siromaštva te pojednostavljene potpore za mikrofinanciranje i razvoj malih poduzetnika migracijska kretanja zbog ekonomskih razloga i dalje biti u porastu, posebno odljev mozgova, što će dovesti do višestrukih problema i za određene zemlje i za zemlje podrijetla;
56. čvrsto vjeruje da je višedimenzionalan i holistički pristup ekstremnom siromaštvu najbolji pristup te ponavlja da je obrazovanje (i osposobljavanje) i ljudsko pravo i najmoćniji instrument za borbu protiv siromaštva, socijalne isključenosti i nejednakosti;
57. ističe da se procjenjuje da 64 milijuna djece u zemljama u razvoju ne pohađa osnovnu školu; naglašava da su posebno pogođene djevojčice jer su njihova prava na kvalitetno obrazovanje i dalje dodatno ugrožena zbog zatvaranja škola, nedostatka pristupa učenju na daljinu, uključujući digitalno učenje, te smanjenja nacionalnih proračuna za obrazovanje zbog pritiska na nacionalna gospodarstva; nadalje ističe da je jedan od glavnih razloga nasilje u aktualnim svjetskim područjima sukoba, a da je druga velika prepreka, često usko povezana sa sukobima, siromaštvo; podsjeća na to da je važno da jednake mogućnosti budu u središtu razvoja; naglašava da su osnaživanje žena i pristup odgovarajućem obrazovanju u zemljama u razvoju, posebno za djevojčice i žene, važni koraci u borbi protiv siromaštva i nesigurnosti u opskrbi hranom; nadalje, naglašava da se u partnerskim zemljama mora poticati dostupnost europskih projekata, poslovnog osposobljavanja i financijskih sredstava za mlade žene s obzirom na to da žene imaju važnu ulogu u razvoju lokalnog i regionalnog gospodarstva u nekoliko zemalja u razvoju;
58. konstatira da Unija podupire obrazovanje u oko 100 zemalja te preko partnerstava kao što su Globalno partnerstvo za obrazovanje ⁽¹⁸⁾ i fond Obrazovanje ne može čekati ⁽¹⁹⁾, kao i da nastavlja promicati rodnu ravnopravnost u partnerstvu s vladama i nevladinim dionicima;
59. pohvaljuje prioritet Komisije da se premaši zadani cilj od 10 % i dosegne 13 % za obrazovanje u ukupnom portfelju DG INTPA-e;
60. konstatira da je Unija 2021. iz ERF-a isplatila 85 milijuna EUR za potporu obrazovanju u partnerskim zemljama, čime je u razdoblju 2018. – 2020. doprinijela upisu više od 32 milijuna učenika u osnovnoškolsko obrazovanje i gotovo tri milijuna učenika na srednjoškolskoj razini; konstatira da je od 85 milijuna EUR šest milijuna EUR iskorišteno za potporu projektima mobilnosti i izgradnje kapaciteta u okviru programa Erasmus za zemlje AKP-a, 31 milijun EUR isplaćen je za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, od čega je pet milijuna EUR isplaćeno u okviru programa proračunske potpore, 1,2 milijuna EUR za radove i robu, 0,8 milijuna EUR za usluge, a preostalih 24 milijuna EUR u obliku bespovratnih sredstava;
61. konstatira da se Komisija prošle godine obvezala izdvojiti 700 milijuna EUR za Globalno partnerstvo za obrazovanje kako bi se za 140 milijuna osposobili učitelji i kako bi se 88 milijuna djece uključilo u školu i učenje;
62. ponovno naglašava da programi poduzetništva imaju ključnu ulogu u borbi protiv siromaštva i razvoju gospodarskog rasta; ističe činjenicu da pružanje poslovnog osposobljavanja može pomoći malim poduzetnicima da osnuju poslovne subjekte i poboljšaju poslovne prakse, čime se siromašnim obiteljima omogućuje da usmjere svoj put prema održivim sredstvima za život i socioekonomskoj otpornosti; međutim konstatira da bi, kako bi se poboljšala učinkovitost takvih programa, osposobljavanje trebalo dopuniti prilagođenim uslugama potpore i praćenja; podsjeća na to da u partnerskim zemljama treba poticati pristup mladim ženama europskim projektima, poslovnom osposobljavanju i financijskim sredstvima;

⁽¹⁸⁾ <https://www.globalpartnership.org/>

⁽¹⁹⁾ <https://www.educationcannotwait.org/>

63. pozdravlja stupanje na snagu novog okvira za upravljanje rizicima za zemlje 2021.; primjećuje da se taj novi instrument temelji na prethodnom okviru za upravljanje rizicima koji je uspostavljen 2013.; nadalje primjećuje da je novi okvir za upravljanje rizicima prilagođen promjenjivom kontekstu međunarodnih partnerstava, promjenjivom geopolitičkom okružju i novom instrumentu NDICI-Globalna Europa, te da se primjenjuje na zemlje s kojima Unija ima sporazume o bilateralnoj suradnji, uključujući znatan broj zemalja u kojima se proračunska potpora ne pruža;
64. konstatira da delegacije EU-a i središnje službe Komisije upotrebljavaju zaključke novog okvira za upravljanje rizicima te prate provedbu mjera za ublažavanje rizika i napredak postignut u pogledu prioriteta političkog dijaloga, u sinergiji s ostalim postojećim analitičkim alatima i alatima za izvješćivanje;
65. smatra da ERF, kao i ostali programi Unije, trpi zbog nedovoljne vidljivosti, razumijevanja i promidžbe, pri čemu lokalno stanovništvo koje ima koristi od sredstava Unije nije svjesno potpore i solidarnosti Unije; također smatra da ERF treba bolje objasniti javnosti;
66. u tom pogledu pozdravlja činjenicu da je Komisija u razdoblju financiranja 2021. – 2027. uvela usklađena i obvezujuća minimalna korporativna pravila za komunikaciju i vidljivost Unije u sve programe financiranja Unije i načine upravljanja⁽²⁰⁾; međutim, smatra da bi svaka zemlja korisnica trebala biti djelomično odgovorna za programiranje komunikacijskih aktivnosti (pod nadzorom službi Unije) u cilju podizanja razine osviještenosti stanovništva o projektima i aktivnostima koje financira Unija; traži od Komisije da istraži tu mogućnost;
67. smatra da bi svaka zemlja korisnica trebala predstaviti dugoročni plan u kojem će navesti svoje projekte i ciljeve u skladu s kalendarom VFO-a; smatra da bi se tom strukturom mogla povećati transparentnost i predvidljivost europske razvojne pomoći, čime bi se omogućilo utvrđivanje dugoročnih ciljeva koje je definirala Komisija, posebno u područjima u kojima je potrebno planiranje unaprijed, kao što su energetika, zdravlje, opskrba vodom, digitalna i zelena tranzicija; konstatira da bi takav plan trebala iznijeti vlada korisnica, koja bi se oslanjala na sudjelovanje lokalnih dionika, čiji bi se doprinos trebao poticati; smatra da bi se time također potaknulo sudjelovanje određinih zemalja u izradi razvojne politike Unije, sudjelovanjem njezinih institucija i dionika;
68. poziva Komisiju da procijeni može li se uspostaviti internetska platforma na kojoj će se objavljivati svi projekti ERF-a i instrumenta NDICI-Global Europe kako bi se povećali transparentnost i pristup podacima;
69. sa zadovoljstvom primjećuje da je u području vanjskog djelovanja DG INTPA, zajedno s ostalim relevantnim glavnim upravama i službama, usvojila novi pristup komunikaciji na državnoj, regionalnoj i globalnoj razini; primjećuje da se tim novim pristupom prelazi s fragmentirane komunikacije specifične za projekt na usmjerene i strateške napore; pozdravlja objavljivanje ažuriranih smjernica o komunikaciji i povećanju vidljivosti EU-a u vanjskim djelovanjima⁽²¹⁾, u kojima se navodi što se očekuje od partnera koji provode vanjsko djelovanje Unije;
70. žali zbog toga što nakon isteka Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua između Unije i zemalja AKP-a u veljači 2020. i parafiranjem novog sporazuma o partnerstvu u travnju 2021. Vijeće još nije odobrilo potpisivanje novog sporazuma o partnerstvu, što je dovelo do prisilnog godišnjeg produljenja starog sporazuma i, pravno gledano, cijelu zajednicu AKP-a i Unije dovelo u sivu zonu u pogledu nastavka političkog dijaloga i razvojnih politika; potiče Vijeće da prevlada veto jedne države članice i odobri potpisivanje novog sporazuma o partnerstvu;

⁽²⁰⁾ https://commission.europa.eu/funding-tenders/managing-your-project/communicating-and-raising-eu-visibility_hr

⁽²¹⁾ https://international-partnerships.ec.europa.eu/knowledge-hub/communicating-and-raising-eu-visibility-guidance-external-actions_en

71. smatra da bi se rezultati razvojne pomoći Unije mogli povećati snažnom i ciljanom koordinacijom mjera financiranja ERF-a i instrumenta NDICI-Global Europe, posebno prekograničnim projektima, u cilju stvaranja sinergija i povećanja dodane vrijednosti financiranja ERF-a i instrumenta NDICI-Global Europe;
72. ističe dodanu vrijednost instrumenata za mješovito financiranje kojima se kombiniraju javna bespovratna sredstva s privatnim zajmovima; poziva Komisiju da prednost da upotrebi takvih instrumenata i da tu upotrebu potiče; poziva Komisiju da uključi privatni sektor, posebno preko lokalnih malih i srednjih poduzeća i poduzetnika;
73. prima na znanje primjedbe Komisije o evaluacijama koje provodi, među ostalim, o ERF-u; međutim, ponavlja svoj zahtjev za sveobuhvatnu evaluaciju projekata koji se financiraju iz ERF-a kako bi Parlament mogao precizno ocijeniti učinak sredstava ERF-a i provjeriti poštuje li se krajnji cilj razvojne pomoći, a to je smanjenje i u konačnici iskorjenjivanje siromaštva;
74. skreće pozornost na sve teži kontekst u kojem se provode politike razvojne i humanitarne pomoći Unije, posebno zbog pandemije bolesti COVID-19, konstantnog pogoršanja učinaka klimatskih promjena, gubitka biološke raznolikosti, povećanja nesigurnosti u opskrbi hranom i sve većih posljedica ruske ratne agresije na Ukrajinu; ukazuje na sve veći jaz između potrebnih sredstava i sredstava kojima se raspolaže za odgovor na sve veću klimatsku, dužničku i humanitarnu krizu, kao i na krizu povezanu s gladi te na druge krize koje dovode do sve veće nejednakosti i prvi put u nekoliko desetljeća rezultiraju povećanjem razine siromaštva; poziva na odgovarajuće financiranje kako bi se zaustavio trenutačni trend udaljavanja od ciljeva održivog razvoja umjesto da im se približavamo; naglašava da je, unatoč brojnim izazovima s kojima se Unija suočava, povezanima s pandemijom bolesti COVID-19 i ruskom ratnom agresijom na Ukrajinu, kao i njihovim geopolitičkim i ekonomskim posljedicama, potrebno povećati potrošnju na razvojnu pomoć;
75. izražava žaljenje zbog toga što u financiranju razvoja nije došlo do prelaska „s milijardi na bilijune”, što je prepoznato kao nužno kad su 2015. usvojeni ciljevi održivog razvoja; konstatira da je hitno potrebno mobilizirati mnogo više sredstava u privatnom vlasništvu diljem svijeta, što će se postići promicanjem ulaganja i učinkovitijim oporezivanjem, pri čemu se valja pobrinuti za usklađenost aktivnosti s ciljevima Programa 2030. te za usklađenost politika radi razvoja, kao i povećanjem javnog financiranja za razvoj, u skladu s međunarodnim obvezama na razinama koje Unija i dalje ne može postići;

Mjere poduzete na temelju preporuka iz razrješnice za 2020.

76. konstatira da je Komisija u Izvješću Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o mjerama poduzetima na temelju razrješnice za financijsku godinu 2020. ⁽²²⁾, koje je dio integriranog financijskog izvješćivanja i izvješćivanja o odgovornosti, iznijela sažetak mjera koje su odgovor na glavne političke prioritete koje su Parlament i Vijeće iznijeli u postupku davanja razrješnice za 2020.;
77. konstatira da je Komisija Parlamentu, kao odgovor na njegov zahtjev, dostavila ažurirane informacije o provedbi osmog i devetog ERF-a;
78. pozdravlja provedbu preporuke Parlamenta o potpori administraciji prekomorskih zemalja i područja, čime se jamči pravedna raspodjela sredstava; međutim, ističe potrebu za većom usklađenošću djelovanja Unije u regiji AKP-a, čime se osigurava da se prioritet daje razvojnim ciljevima i da su politike usmjerene na prekomorske zemlje i područja povezane s razvojem njihovih odgovarajućih geografskih regija i usklađene s prioritetima Unije;
79. osim toga konstatira da su primjedbe Parlamenta uzete u obzir pri procjeni Akcijskog plana DG INTPA-e za 2021. za uklanjanje utvrđenih nedostataka u kontroli i visokih rizika.

⁽²²⁾ COM(2022), 331 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0331>